

Τεχνικές και Μέθοδοι Παρέμβασης για την ενίσχυση της κοινωνικής αλληλεπίδρασης και της επικοινωνίας σε παιδιά με ΔΑΦ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ψ4308	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Τεχνικές και Μέθοδοι Παρέμβασης για την ενίσχυση της κοινωνικής αλληλεπίδρασης και της επικοινωνίας σε παιδιά με ΔΑΦ		
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μαρία Γεωργιάδη / Παναγιώτα Δημητροπούλου		
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΕΔΙΠ Ειδικής Αγωγής / Επίκ. Καθηγήτρια Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, συζήτηση, ανάλυση μελέτης περίπτωσης, εργαστηριακές ασκήσεις	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (Εργαστήριο)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-Μεθοδολογία Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες -Εισαγωγή στην Ειδική Αγωγή -ΔΑΔ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (με εργασία στην αγγλική γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=1311		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Τα παιδιά με ΔΑΦ ανεξάρτητα από το επίπεδο λειτουργικότητάς τους παρουσιάζουν δυσκολίες στην επικοινωνία, την κοινωνική αλληλεπίδραση και κυρίως στο σημασιολογικό-πραγματολογικό πεδίο. Στόχος του εργαστηρίου είναι η εξοικείωση των φοιτητών με βασικές τεχνικές και μεθόδους παρέμβασης για την ενίσχυση της επικοινωνίας και της κοινωνικής αλληλεπίδρασης παιδιών που έχουν διαγνωστεί με ΔΑΦ.

Μετά το τέλος του εργαστηρίου οι φοιτητές/φοιτήτριες αναμένεται:

- Να κατανοούν πώς τα παιδιά με ΔΑΦ μπορούν να αναπτύξουν την επικοινωνία και την κοινωνική τους αλληλεπίδραση μέσα από διάφορες τεχνικές και μεθόδους
- Να γνωρίσουν πώς μέσα από τη σωστή επιλογή τεχνικών και μεθόδων μπορεί να αναπτυχθούν στο μέγιστο οι επικοινωνιακές δυνατότητες ενός παιδιού με ΔΑΦ.

-Να ενημερωθούν με βάση τα σύγχρονα ερευνητικά δεδομένα για την αποτελεσματικότητα των τεχνικών και μεθόδων που εφαρμόζονται σε παιδιά με ΔΑΦ

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Αυτόνομη εργασία.
- Ομαδική εργασία.
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα.
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗΣ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΔΑΦ:

I. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗΣ /ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΤΑΛΛΗΛΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΩΝ

II. ΕΠΑΥΞΑΝΩΝΤΑΣ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΕΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΔΑΦ (σε παιδιά με ανεπτυγμένο λόγο και σε παιδιά με μη ανεπτυγμένο λόγο)

III. ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΚΕΣ –ΓΝΩΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ (Εφαρμοσμένη Ανάλυση της Συμπεριφοράς, Πρόγραμμα TEACCH, Μέθοδος Greenspan, Πρόγραμμα LEAR, Μέθοδος Miller, Πρόγραμμα STAR, Πρόγραμμα CARD, Γνωσιακό-Συμπεριφορικό Δράμα)

IV. ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗΣ (Κοινωνικές Ιστορίες, Comic Strip Conversations, Ο κύκλος των φίλων, Πρόγραμμα SPELL, SCERTS Model, PROGRESS-Progress for Remediating and Expanding Social Skills, Early Start Denver Model)

V. ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ (PECS, MACATON)

VI. ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ (Μη κατευθυνόμενη παιχνίδι, Εκπαίδευση στην πιλοτική αντίδραση, ενσωματωμένες ομάδες παιχνιδιού, DIR-Floortime Approach)

VII. ΑΙΣΘΗΤΗΡΙΑΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ (Αισθητηριακή Ολοκλήρωση, Διευκολυνόμενη επικοινωνία)

VIII. ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ (Μουσικοθεραπεία, Θεραπεία με ζώα, LEAP Preschool, χρήση υπολογιστή)

IX. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΜΕΘΟΔΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ

ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στο εργαστήριο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε στη διδασκαλία. Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	<i>ECTS μονάδες</i>
	Διαλέξεις	39	1,56
	Αυτόνομη μελέτη	40	1,6
	Ατομική εργασία	40	1,6
	Ομαδική εργασία	40	1,6
	Σύνολο Μαθήματος	159	6,36
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>- Ατομική εργασία 50%</p> <p>- Ομαδική εργασία 50%</p> <p>Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα.</p> <p>Οι φοιτητές/τριες ενημερώνονται για τα κριτήρια αξιολόγησης του μαθήματος στην εισαγωγική διάλεξη της διδάσκουσας. Τα κριτήρια αξιολόγησης είναι ρητώς προσδιορισμένα και περιγεγραμμένα στην ηλεκτρονική πλατφόρμα e-learn</p>		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

- Attwood, T. (2009).. *Σύνδρομο Asperger: Ένας Πλήρης Οδηγός* (Επιστημονική Επιμ. Ελληνικής Έκδοσης.: Β.Α. Παπαγεωργίου. Μετάφραση.: Χ. Λυμπεροπούλου). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Γενά. Α. (2002). *Αυτισμός και Διάχυτες Αναπτυξιακές Διαταραχές: Αξιολόγηση-Διάγνωση-Αντιμετώπιση*. Αθήνα: Έκδοση συγγραφέως.
- Goldstein, S., & Naglieri, J.A. (Eds.). *Interventions for Autism Spectrum Disorders. Translating Science into Practice*. New York: Springer.
- Greenspan, S.I., & Wieder, S. (2006). *Engaging autism: Using the Floortime Approach to help Children Relate, Communicate and Think*. New York: Perseus Books.
- Καλύβα, Ε. (2005). *Αυτισμός: Εκπαιδευτικές και Θεραπευτικές Προσεγγίσεις*. Αθήνα:

Παπαζήσης.

- Prizant, B., Wetherby, A., Rubin, E., Laurent, A., & Rydell, P. (2006). *The SCERTS Model: A Comprehensive Educational Approach for Children with Autism Spectrum Disorders*. Baltimore, MD: Paul H. Brookes Publishing.
- Συριοπούλου Δελλή, Χ. (2016). *Εκπαίδευση και Ειδική Αγωγή Ατόμων με Διαταραχή Φάσματος Αυτισμού*. Θεσσαλονίκη: εκδ. Πανεπιστημίου Μακεδονίας.
- Quill, K, A. (2000). *Διδάσκοντας Αυτιστικά παιδιά. Τρόποι για να Αναπτύξετε την Επικοινωνία και την Κοινωνικότητα* (Επιμ. Ελληνικής Έκδοσης: Λ. Μεσσήνης & Γ. Αντωνιάδης). Αθήνα: «ΕΛΛΗΝ.»

Επιπλέον, θα δοθούν επιστημονικά άρθρα στους φοιτητές/στις φοιτήτριες από τα παρακάτω επιστημονικά περιοδικά:

- Journal of Autism and Developmental Disorders
- Autism
- Autism Research
- Research in Autism Spectrum Disorders
- Autism Research and Treatment